

(19 2.)

GEWIJZIGD ONTWERP VAN WET.

IN NAAM VAN HARE MAJESTEIT WILHELMINA, BIJ DE GRATIE
GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ., ENZ., ENZ.

Wij E M M A, *Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk*;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, saluut! doen te weten:

Alzoo wij in overweging genomen hebben, dat de oprichting van Kamers van arbeid wenschelijk is;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

HOOFDSTUK I.

Samenstelling en werkring der Kamers.

Artikel 1.

Waar de behoefte daaraan is gebleken en eene behoorlijke samenstelling mogelijk blijkt, wordt bij Koninklijk besluit op voordracht van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, hetzij voor eene gemeente of voor verschillende gemeenten gezamenlijk, voor een of meer bedrijven eene Kamer van arbeid opgericht.

Op gelijke wijze wordt eene Kamer van arbeid opgeheven:

1°. wanneer gebleken is dat de behoefte daaraan niet bestaat of eene behoorlijke samenstelling niet mogelijk is;

2°. wanneer de Kamer, handelende in strijd met haar huishoudelijk reglement of met de bepalingen van deze wet of van een krachtens haar vastgestelden algemeenen maatregel van bestuur, ondanks de door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid tot haar gerichte vertoogen bij die handeling volhardt.

Artikel 2.

De Kamer van arbeid heeft ten doel de belangen van patroons en werklieden in onderlinge samenwerking te bevorderen, door:

a. het verzamelen van inlichtingen over arbeidsaangelegenheden;

b. het dienen van advies aan de hoofden der Departementen van algemeen bestuur en de besturen van provinciën en gemeenten hetzij op aanvraag van die autoriteiten, hetzij uit eigen beweging, ten aanzien van alle onderwerpen, welke de belangen van den arbeid raken;

c. het dienen van advies en het ontwerpen van overeenkomsten en regelingen op gezamenlijk verzoek van daarbij belanghebbende patroons en werklieden;

d. het voorkomen en vereffenen van geschillen over arbeidsaangelegenheden, ook, voor zoover noodig, door te bewerken dat eene scheidsrechterlijke uitspraak tusschen de partijen, die zij niet heeft kunnen verzoenen, tot stand kome.

Artikel 3.

Onder patroons verstaat deze wet de hoofden of bestuurders van een bedrijf, waarin ten minste één persoon boven de twintig jaren tegen genot van loon werkzaam is, en allen die op het beheer der hoofden of bestuurders toezicht houden.

Onder werklieden verstaat deze wet alle anderen, die tegen genot van loon in een bedrijf werkzaam zijn.

Artikel 4.

Het Koninklijk besluit, waarbij eene Kamer wordt opgericht,

bepaaldt haar gebied, de plaats waar haar zetel gevestigd is, het bedrijf of de bedrijven, welke in de Kamer vertegenwoordigd zullen zijn en het aantal leden, dat in de Kamer zitting zal hebben.

Deze bepalingen kunnen bij nader Koninklijk besluit worden gewijzigd.

Artikel 5.

De helft der leden van de Kamer wordt gekozen door de patroons, werkzaam in het bedrijf of de bedrijven in de Kamer vertegenwoordigd, de andere helft door de werklieden in dat bedrijf of in die bedrijven werkzaam.

Artikel 6.

De Kamer stelt haar huishoudelijk reglement vast.

Dit reglement treedt niet in werking alvorens bij Koninklijk besluit te zijn goedgekeurd, tot welk einde het door het bestuur der Kamer zoodra mogelijk na de vaststelling aan den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid wordt toegezonden.

In een vastgesteld reglement worden bij de goedkeuring geene veranderingen gebracht dan die welke op grond van eenig wettelijk voorschrift of van strijd met het doel der Kamer noodzakelijk worden geacht en niet dan nadat de Kamer door den genoemden Minister is gehoord.

Deze bepalingen gelden ook voor de latere wijzigingen van een goedgekeurd reglement.

Artikel 7.

Iedere Kamer vergadert ten minste viermaal in het jaar en voorts zoo dikwerf als door den voorzitter noodig geoordeeld of, hetzij door de beide andere leden van het bestuur, hetzij door ten minste een/derde van de leden der Kamer, met opgaaf van redenen schriftelijk verlangd wordt.

HOOFDSTUK II.

Van de leden der Kamer.

Artikel 8.

Leden der Kamer kunnen alleen zijn mannelijke of vrouwelijke ingezetenen des Rijks, tevens Nederlanders, die den leeftijd van dertig jaren hebben bereikt, en in de laatste tien jaren vóór hunne verkiezing gedurende drie jaren op meerderjarigen leeftijd, binnen het gebied der Kamer in een bedrijf in haar vertegenwoordigd, als patroons of als werklieden werkzaam zijn geweest.

Uitgesloten zijn:

1°. zij, die bij onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak van het kiesrecht en de verkiesbaarheid of van het recht tot uitoefening van eenig beroep zijn ontzet, zoolang de tijd der ontzetting duurt;

2°. zij, die krachtens onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak de beschikking of het beheer over hunne goederen hebben verloren, zoolang de tijd van het verlies duurt;

3°. zij, die in gevangenschap of hechtenis zijn;

4°. zij, die wegens misdrijf zijn veroordeeld tot eene gevangenisstraf van vier jaren of langer, van het tijdstip af waarop die veroordeeling onherroepelijk is geworden totdat zes jaren zijn verlopen sedert den dag waarop de straf geheel is ondergaan of daarvan kwijtschelding is verleend.

Een lid der Kamer op wien een of meer der bovenbedoelde redenen van uitsluiting van toepassing worden, houdt op lid te zijn.

Artikel 9.

Niemand kan te gelijk lid van meer dan ééne Kamer zijn.

Door aanneming van eene latere benoeming houdt het bestaande lidmaatschap op.

Artikel 10.

De leden der Kamer worden gekozen door hen die op de kiezerslijsten voor de Kamer zijn gebracht.

Bij eerste stemming wordt niemand benoemd, dan met volstrekte meerderheid van stemmen.

Hebben meer personen de volstrekte meerderheid verkregen dan er plaatsen te vervullen zijn, dan zijn zij die de meeste stemmen hebben gekregen en bij gelijk getal stemmen de oudste in jaren benoemd. In geval van gelijken ouderdom beslist het lot.

Bij herstemming, noodzakelijk wanneer de volstrekte meerderheid van stemmen bij de eerste stemming niet is verkregen, geschiedt de benoeming met de meeste stemmen. Indien de stemmen staken is de oudste in jaren de benoemde. In geval van gelijken ouderdom beslist het lot.

De volstrekte en de betrekkelijke meerderheid worden vastgesteld naar het aantal van waarde zijnde in de stembus gevonden stembiljetten.

Artikel 11.

Wanneer bij eene eerste stemming geen volstrekte meerderheid voor alle te vervullen plaatsen is verkregen, wordt onmiddellijk door den voorzitter van het stembureau eene lijst opgemaakt, bevattende de namen der personen die bij de eerste stemming na de benoemden, de meeste stemmen hebben erlangd tot uiterlijk tweemaal zooveel namen als er plaatsen te vervullen zijn. Komen ten gevolge van gelijk aantal stemmen meer dan het bij de vorige zinslede bepaald getal personen voor plaatsing op de lijst in aanmerking, dan worden deze alle daarop geplaatst.

De herstemming heeft plaats uiterlijk binnen veertien dagen na de eerste stemming.

Artikel 12.

De voorzitter van het stembureau geeft ten spoedigste bij aangeteekenden brief aan elken benoemde bericht van zijne benoeming.

Die tot lid van meer dan ééne Kamer, of door de patroons en door de werklieden tot lid van dezelfde Kamer wordt gekozen, verklaart in welke Kamer of voor welke plaats hij wensch zitting te nemen of te blijven nemen.

Bij gebreke van zoodanige verklaring, gedaan op de wijze en binnen den tijd, bepaald bij den in art. 16 voorgeschreven algemeenen maatregel van bestuur voor de kennisgeving van de aanneming eener benoeming, en in geval van aanneming van meer dan ééne benoeming, wordt de gekozene niet toegelaten, en heeft eene nieuwe verkiezing plaats. Eveneens heeft eene nieuwe verkiezing plaats wanneer een benoemde zijne benoeming niet aanneemt of wanneer iemand die in herstemming komt, vóór de herstemming komt te overlijden.

Artikel 13.

De leden der Kamer worden benoemd voor den tijd van vijf jaren.

Zij treden te gelijk af en zijn dadelijk herkiesbaar.

Zij kunnen te allen tijde hun ontslag nemen; dit wordt ingediend bij den voorzitter der Kamer.

Indien door overlijden, ontslag of het van toepassing worden van eene der redenen van uitsluiting eene Kamer hare bevoegdheid om te beraadslagen of te besluiten dreigt te verliezen of reeds verloren heeft, kan bij Koninklijk besluit eene buitengewone verkiezing worden uitgeschreven tot aanvulling van de opengevallen plaatsen. De bij deze verkiezing gekozen leden treden af te gelijk met de overige leden en zijn mede dadelijk herkiesbaar.

HOOFDSTUK III.

Van de kiezers voor de Kamers.

Artikel 14.

Kiesgerechtigd voor eene Kamer van arbeid zijn de mannelijke en de vrouwelijke ingezetenen des Rijks, tevens Nederlanders, die den leeftijd van vijf en twintig jaren hebben bereikt en binnen het gebied der Kamer in een bedrijf, in de Kamer vertegenwoordigd, als patroons of als werklieden werkzaam zijn geweest gedurende het laatst verlopen kalenderjaar of gedurende zoodanig gedeelte van dat jaar als ten aanzien van bedrijven, waarin niet gedurende het geheele jaar pleegt gearbeid te worden, bij algemeenen maatregel van bestuur is bepaald.

De redenen van uitsluiting genoemd in art. 8, gelden ook voor de kiesgerechtigden.

Voor elke Kamer worden in elke gemeente, waarvoor zij is opgericht, twee kiezerslijsten vastgesteld, ééne voor de patroons en ééne voor de werklieden.

Artikel 15.

De kiesgerechtigden worden op de kiezerslijsten gebracht in de gemeente waar zij hun bedrijf of bedrijven uitoefenen.

Indien het bedrijf van een patroon zich over meer dan eene gemeente uitstrekt, wordt hij geacht het uit te oefenen in elk dier gemeenten waar het bedrijf in eene Kamer is vertegenwoordigd, of, indien voor die gemeenten en voor dat bedrijf dezelfde Kamer bestaat, in de gemeente waar zijne woonplaats of, mocht deze niet in eene dier gemeenten zijn gelegen, de hoofdzetel van zijn bedrijf is gevestigd.

Indien de werkman in meer dan eene gemeente werkzaam is, wordt hij geacht het bedrijf uit te oefenen in de gemeente waar zijne woonplaats is gevestigd, en indien aldaar het bedrijf niet in eene Kamer is vertegenwoordigd, in eene der andere gemeenten te zijner keuze.

Artikel 16.

De kiezerslijsten worden opgemaakt door het gemeentebestuur.

De kiezers stemmen in de gemeente waar zij op de kiezerslijsten zijn geplaatst.

De leden van het stembureau en hunne plaatsvervangers worden door den gemeenteraad uit zijn midden benoemd.

De beslissing van geschillen over de plaatsing op de kiezerslijsten en over de toelating van gekozen leden wordt opgedragen aan de Gedeputeerde Staten der provincie, met beroep op den Koning. Bij algemeenen maatregel van bestuur worden voorschriften gegeven omtrent het opmaken, vaststellen en openbaar maken van de kiezerslijsten;

de verplichtingen van bijzondere personen tot het doen van opgaven en het geven van inlichtingen voor het opmaken en vaststellen van de kiezerslijsten en voor de beslissing van geschillen over de plaatsing op de kiezerslijsten;

het kiezen, inzonderheid tot verzekering van het geheim der stemming;

de eischen waaraan het stembiljet moet voldoen en de redenen waarom het van onwaarde moet worden verklaard;

de wijze waarop en den tijd binnen welken de gekozenen van de aanneming eener benoeming moeten kennis geven;

de behandeling van de in het voorgaande lid genoemde geschillen.

Artikel 17.

Het hoofd of de bestuurder van een bedrijf of eene onderneming waarin personen die op eene kiezerslijst voor eene Kamer van arbeid zijn geplaatst, arbeid verrichten in fabrieken en werkplaatsen, is verplicht te zorgen dat ieder van dezen gedurende ten minste twee achtereenvolgende uren van den voor de stemming bepaalden tijd gelegenheid vinde om mede te werken tot de keuze waartoe hij bevoegd is.

Artikel 18.

Het hoofd of de bestuurder in het voorgaande artikel bedoeld is verplicht te zorgen, dat in zijne fabriek of werkplaats, op eene plaats waar arbeid wordt verricht, gedurende twee werkdagen vóór en tijdens de tot stemming bepaalde uren, op eene zichtbare wijze is opgehangen eene door hem onderteekende lijst, de uren in het voorgaande artikel bedoeld, vermeldende voor elk afzonderlijk of groepsgewijze of voor allen gezamenlijk.

Op de woorden „arbeid” en „fabrieken en werkplaatsen” in dit en in het vorige artikel, is § 1 der Arbeidswet, met uitzondering van het laatste lid van art. 2, toepasselijk.

HOOFDSTUK IV.

Van het bestuur der Kamer.

Artikel 19.

Het bestuur der Kamer bestaat uit een voorzitter en twee leden. Tot voorzitter wijzen de door de patroons en de door de werk-

lieden gekozen leden der Kamer ieder afzonderlijk een lid uit hun midden aan.

Beide leden treden om beurten, telkens voor een half jaar, als voorzitter op; de eerste beurt wordt door het lot bepaald.

De twee andere leden van het bestuur worden door de leden der Kamer gekozen, één uit de leden die door de patroons en één uit de leden die door de werklieden benoemd zijn.

De tot voorzitter aangewezen leden zijn gedurende den tijd welken zij het voorzitterschap niet waarnemen, bevoegd de bestuursvergaderingen bij te wonen en hebben daarin eene raadgevende stem.

Bij ontstentenis, afwezigheid of verhinderend van den voorzitter wordt hij vervangen door het andere tot voorzitter aangewezen lid en bij gebreke van dezen door het oudste aanwezige bestuurslid in jaren.

Die ophoudt lid der Kamer te zijn, houdt tevens op lid van het bestuur te zijn.

In de eerste vergadering nadat de Kamer ten gevolge van de gewone verkiezing opnieuw is samengesteld, treedt het bestuur af en wordt een nieuw bestuur gekozen.

In de vervulling van tusschentijds opengevallen plaatsen wordt zoodra mogelijk voorzien.

Artikel 20.

De Kamer benoemt een secretaris. Zij ontvangt daartoe van het bestuur eene aanbeveling van twee personen.

Buiten de leden benoemd, heeft de secretaris eene raadgevende stem.

De benoeming geldt telkens voor vijf jaren. Valt de tijd der benoeming samen met dien van het optreden van een nieuw bestuur, dan geschiedt zij binnen zes maanden nadat het nieuwe bestuur is benoemd en blijft de secretaris zijne werkzaamheden waarnemen totdat de nieuwe benoeming heeft plaats gehad.

De secretaris kan als zoodanig door de Kamer worden geschorst of ontslagen.

Hij geniet eene toelage voor bureelkosten, waarvan het bedrag bij Koninklijk besluit wordt bepaald.

Bij ontstentenis, afwezigheid of verhinderend van den secretaris worden zijne werkzaamheden waargenomen door een lid, daartoe door den voorzitter aan te wijzen.

Artikel 21.

Het bestuur vergadert zoo dikwerf als door den voorzitter noodig geoordeeld of door een der leden, met opgaaf van redenen, schriftelijk verlangd wordt.

Artikel 22.

Het bestuur zendt jaarlijks een door de Kamer vastgesteld verslag van hetgeen door haar is verricht aan den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, binnen den door hem aan te wijzen termijn en in den door hem voor te schrijven vorm.

Dit verslag wordt, hetzij in zijn geheel, hetzij gedeeltelijk, aan de Staten-Generaal medegedeeld.

HOOFDSTUK V.

Van geschillen.

Artikel 23.

Wanneer in een bedrijf, uitgeoefend in eene gemeente waar dat bedrijf in eene Kamer is vertegenwoordigd, een geschil dreigt te ontstaan of ontstaan is, kan door partijen of eene der partijen, bij schriftelijk verzoek aan die Kamer, houdende mededeeling van de aanleiding tot het geschil, de tusschenkomst worden ingeroepen van een verzoeningsraad.

De tusschenkomst wordt ingeroepen overeenkomstig een bij algemeenen maatregel van bestuur vast te stellen en door den voorzitter van het bestuur der Kamer af te geven formulier.

Artikel 24.

Wanneer in een bedrijf, uitgeoefend in eene gemeente waar dat bedrijf niet in eene Kamer is vertegenwoordigd, een geschil dreigt te ontstaan of ontstaan is, kan door partijen of eene der partijen, op de wijze als in het voorgaande artikel is bepaald, de tusschenkomst van een verzoeningsraad worden ingeroepen bij eene Kamer wier gebied zich over dezelfde gemeente uitstrekt,

of bij gebreke van deze tot eene Kamer wier gebied zich over eene naburige gemeente uitstrekt.

Wanneer de Kamer waarbij een verzoek overeenkomstig het eerste lid is ingekomen, zich bereid verklaart daaraan te voldoen, geeft zij daarvan onmiddellijk bericht aan den burgemeester der gemeente waarin het bedrijf wordt uitgeoefend, die van de ontvangst van dit bericht zoo spoedig mogelijk kennis geeft aan de Kamer die het hem heeft toegezonden en aan de partij of de partijen door wie het verzoek is gedaan.

Ontvangt de burgemeester na de ontvangst van dit bericht van eene andere Kamer een gelijk bericht omtrent hetzelfde geschil, dan deelt hij aan haar en aan de partij of partijen door wie het verzoek is gedaan onverwijld mede, welke Kamer zich eeds bereid heeft verklaard aan het verzoek te voldoen. De Kamer die zoodanige mededeeling ontvangt, onthoudt zich van alle bemoeiing met dit geschil.

De burgemeester eener gemeente of de Commissaris des Konings in eene provincie waarin een geschil dreigt te ontstaan of ontstaan is, heeft gelijke bevoegdheid als in het eerste lid van het voorgaand en van dit artikel aan partijen of eene der partijen is toegekend.

Artikel 25.

Indien de Kamer waarbij een verzoek tot tusschenkomst van een verzoeningsraad is ingekomen, in aanmerking nemende den aard van het geschil en de omstandigheden waaronder de tusschenkomst wordt ingeroepen, van oordeel is, dat deze kan leiden tot voorkoming of vereffening van het geschil, benoemt zij een verzoeningsraad, bestaande uit een voorzitter, uit of buiten haar midden te kiezen, en uit een even getal leden, waarvan de eene helft behoort tot de leden der Kamer die door de patroons, en de andere helft tot de leden der Kamer die door de werklieden zijn gekozen.

De secretaris der Kamer treedt als secretaris van den verzoeningsraad op.

De voorzitter van den verzoeningsraad heeft, behoudens het geval in artikel 26, vierde lid, bedoeld, alleen eene raadgevende stem.

Bij ontstentenis, afwezigheid of verhinderend van den voorzitter worden zijne werkzaamheden waargenomen door het oudste lid in jaren; ter vervanging van den secretaris wordt zoo noodig door den voorzitter een lid aangewezen.

De voorzitter tracht te bevorderen, dat de partijen zich verbinden om gedurende den duur van het onderzoek, zonder nader overleg met den voorzitter, noch den arbeid te staken, noch iemand bij het geschil betrokken te ontslaan.

Artikel 26.

De verzoeningsraad vergadert zoo dikwijls als door den voorzitter noodig wordt geoordeeld.

Op deze vergaderingen zijn de artikelen 29, eerste lid, 30, 31, eerst een tweede lid, en 32 van toepassing, het laatste artikel behoudens hetgeen in het vierde lid van dit artikel is bepaald.

Bij staking van stemmen over zaken in eene niet voltallige vergadering wordt het nemen van een besluit tot eene volgende vergadering uitgesteld.

Indien in deze vergadering of reeds in de eerste vergadering, indien deze voltallig is, de stemmen staken, heeft de voorzitter eene beslissende stem behalve ten aanzien van den inhoud van het in art. 27 bedoelde verslag. Indien hierover de stemmen staken worden de verschillende gevoelens in dat verslag vermeld.

Van het verhandelde in den verzoeningsraad mag alleen in het bij artikel 27, tweede lid, bedoelde verslag openbare melding worden gemaakt.

Artikel 27.

De verzoeningsraad deelt, na gehouden onderzoek en beraadslaging, aan partijen schriftelijk zijn oordeel mede over het geschil en over de middelen tot verzoening.

De raad kan, na verkregen machtiging van den Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid, dit verslag geheel of gedeeltelijk openbaar maken.

Artikel 28.

Indien eene der partijen aan den voorzitter bericht dat de tusschenkomst van den verzoeningsraad niet tot eene beëindiging van het geschil heeft geleid, doch dat zij bereid is zich aan eene

scheidsrechterlijke uitspraak te onderwerpen, biedt het bestuur der Kamer waartoe de verzoeningsraad behoort zijne tusschenkomst aan om eene zoodanige uitspraak, indien het geschil daarvoor vatbaar is, te verkrijgen.

HOOFDSTUK VI.

Van de vergaderingen van de Kamers en van hare besturen.

Artikel 29.

Alle oproepingsbrieven tot bijwoning der vergaderingen van de Kamers, of van hare besturen worden, spoedeischede gevallen uitgezonderd, ten minste tweemaal vier en twintig uren vóór het houden der vergadering aan de leden verzonden.

Zij vermelden de te behandelen onderwerpen. Andere onderwerpen kunnen niet in behandeling worden gebracht dan met goedvinden van ten minste twee derden der aanwezigen.

Artikel 30.

De vergaderingen worden met gesloten deuren gehouden.

Artikel 31.

Bij stemmingen over personen in eene vergadering van eene Kamer benoemt de voorzitter twee leden tot stemopnemers; overigens geschieden die stemmingen overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 78 tot en met 83 van de wet van den 6den Juli 1850 (*Staatsblad* n°. 39).

Alle besluiten over zaken worden bij volstreekte meerderheid der uitgebrachte stemmen opgemaakt. De stemming geschiedt bij hoofdelijke oproeping, wanneer een der leden dit verlangt en alsdan mondeling.

Bij staking van stemmen in eene vergadering van eene Kamer heeft de voorzitter eene beslissende stem.

Bij staking van stemmen in eene vergadering van het bestuur wordt het nemen van een besluit tot de eerstvolgende voltallige vergadering uitgesteld.

Artikel 32.

Aan elke stemming in eene vergadering van eene Kamer wordt alleen deelgenomen door een even getal leden, waarvan de helft behoort tot de leden der Kamer die door de patroons, en de andere helft tot de leden der Kamer die door de werklieden zijn gekozen.

Is het aantal der door de patroons gekozen leden in eene vergadering bij de stemming niet gelijk aan dat der door de werklieden gekozen leden, dan hebben aan de talrijkste zijde zoovele leden als het verschil bedraagt, aanvangende met den jongste in jaren, alleen eene raadgevende stem.

De vergadering mag niet beraadslagen of besluiten zoo niet ten minste de helft van de leden die door de patroons zijn gekozen, en de helft van de leden die door de werklieden zijn gekozen, aanwezig zijn.

HOOFDSTUK VII.

Algemeene bepalingen.

Artikel 33.

Op aanvraag van het bestuur der Kamer worden door de gemeente waar de zetel der Kamer is gevestigd, voor de vergaderingen van de Kamer, van haar bestuur en van de verzoeningsraden geschikte lokalen, zoo noodig verwarmd en verlicht, kosteloos beschikbaar gesteld.

De toelage voor bureelkosten van den secretaris en de kosten der openbaarmaking van de verslagen van den verzoeningsraad komen ten laste van het Rijk.

De kosten van het aanleggen en bijhouden der kiezerslijsten en van het uitoefenen der kiesverrichting voor leden der Kamer komen ten laste der gemeenten, zoo, dat elke gemeente de kosten draagt der verrichtingen waarvoor haar bestuur heeft te zorgen.

Artikel 34.

Alle stukken, opgemaakt ter voldoening aan de bepalingen dezer wet of aan de bij algemeenen maatregel van bestuur of bij

Koninklijk besluit nader te geven voorschriften, zijn vrij van port, van het recht van zegel en van de formaliteit der registratie.

Artikel 35.

Bij de oprichting van elke Kamer van arbeid wordt bepaald in hoeverre deze wet binnen het gebied der Kamer van toepassing zal zijn op patroons en werklieden in bedrijven, uitgeoefend door, of staande onder beheer van den Staat, van eene provincie, eene gemeente, een waterschap of een veenschap.

Artikel 36.

Hetgeen behalve het in de artt. 14, 16 en 23 bepaalde nog ter voorbereiding van het in werking treden dezer wet en tot hare uitvoering noodig is, wordt bij algemeenen maatregel van bestuur geregeld.

Artikel 37.

Hij die opzettelijk, hetzij ter staving zijner verkiesbaarheid tot lid der Kamer, hetzij ter verkrijging van het kiesrecht voor de Kamer, eene valsche opgave doet omtrent een feit, waarvan zijne verkiesbaarheid of zijne plaatsing op de kiezerslijst afhankelijk is, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar.

Artikel 38.

Hij die opzettelijk in de opgaven en inlichtingen, voor de beoordeeling van eens anders verkiesbaarheid of voor het opmaken of het vaststellen der kiezerslijsten of voor de beslissing van geschillen over de plaatsing op de kiezerslijsten, krachtens wettelijk voorschrift van hem gevorderd, eene valsche opgave doet of eene valsche inlichting verschaft omtrent een feit, waarvan de verkiesbaarheid of de plaatsing op de kiezerslijst van den persoon wien het onderzoek geldt afhankelijk is, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden.

Artikel 39.

Overtreding van art. 17 of 18 wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste veertien dagen of geldboete van ten hoogste vijf en zeventig gulden.

Artikel 40.

Hij die wederrechtelijk niet voldoet aan eene hem in eenigen krachtens deze wet uitgevaardigde algemeenen maatregel van bestuur opgelegde verplichting, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste veertien dagen of geldboete van ten hoogste vijf en zeventig gulden.

Artikel 41.

Als misdrijven worden beschouwd de in de artt. 37 en 38, als overtredingen, de in de artt. 39 en 40 strafbaar gestelde feiten.

Artikel 42.

Bij veroordeeling wegens een der in de artt. 37 en 38 omschreven misdrijven, kan ontzetting van de in art. 28, 3°, van het Wetboek van Strafrecht vermelde rechten worden uitgesproken.

Artikel 43.

Deze wet kan worden aangehaald onder den titel van „Wet op de Kamers van arbeid”.

Artikel 44.

Deze wet treedt in werking op een nader bij Koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,

*De Minister van Waterstaat,
Handel en Nijverheid,*